

Activiteitenverslag 2014

Diergeneeskundige begeleiding PLUIMVEE

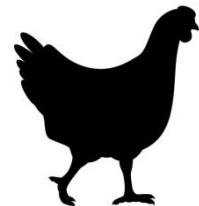
**In het kader van subovereenkomst 5, gefinancierd door het
FAVV, houdt DGZ de vinger aan de pols van de
diergezondheidssituatie in Vlaanderen.**

Werkten mee aan dit verslag:

Viviane Aerts, Eva Pierré, Veerle Ryckaert, Mia Vanrobaeys en Leen Van Schoubroeck

Eindverantwoordelijke:

Herman Deschuytere

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Schets van de veehouderij in Vlaanderen	4
3. Bedrijfsbezoeken	5
4. Monitoring pluimveeziekten	6

1. Inleiding

DGZ legt jaarlijks tegen 15 april een rapportering voor aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) zoals vastgelegd in subovereenkomst 05 (Sanitaire diergeneeskundige begeleiding) tussen het FAVV en de erkende vereniging Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw (DGZ). Het rapport is opgesteld als een situatieschets van de gezondheidstoestand van herkauwers, varkens en pluimvee in Vlaanderen met betrekking tot bestaande, emergent en re-emergent infectieuze ziekten. Dit rapport geeft een overzicht van de bedrijfsbezoeken, analyses en resultaten uitgevoerd gedurende het voorbije kalenderjaar in het kader van de sanitaire begeleiding, evenals een trendobservatie waar mogelijk.

2. Schets van de veehouderij in Vlaanderen

Tabel 1: Overzicht aantal actieve beslagen en nutsdieren in Vlaanderen (situatie eind 2014)

Diersoort	Aantal beslagen	Aantal dieren
Rundvee	17.961	1.172.288
Vleeskalveren	272	155.498
Schape*	18.143	107.932
Geiten*	6780	36.752
Hertachtigen*	1783	6175
Fokvarkens	6204	488.986
Vleesvarkens		4.824.415
Pluimvee	1135	
Loopvogels	35	

*: Op basis van de 15-decembertelling.

3. Bedrijfsbezoeken

Tabel 2: De aanwezigheid van DGZ-dierenartsen in het veld in 2014.

Diersoort	Reden bedrijfsbezoek	Aantal bedrijfsbezoeken
Herkauwers (8 dierenartsen)	IBR	28
	Paratuberculose	22
	BVD	29
	Neosporose	22
	Leptospirose	3
	Veepeiler	53
	Abortusprotocol rundvee	7
	Abortusprotocol kleine herkauwers	1
	Overige	13
	Totaal	178
Varkens (4 dierenartsen)	Atrofische rhinitis	6*
	Schurft	4
	PRRS	3
	Brachyspira	4
	Veepeiler	88
	Salmonella	31
	Overige	3
	Totaal	139
Pluimvee (2 dierenartsen)	Hygiënecontrole broeierijen	24
	Vogelmijten	14
	Salmonella	15
	Overige	2
	Totaal	55

*: waarvan 4 ook schurft als reden bedrijfsbezoek

4. Monitoring pluimveeziekten

4.1. Newcastle Disease

4.1.1. Datacollectie

De vaccinatie van pluimvee tegen Newcastle disease (NCD) is verplicht. De hemagglutinatie-inhibitietest (HI) heeft vooral als doel een beeld te krijgen van de antistoftiters verkregen na vaccinatie.

Tabel 3: Overzicht analyses voor Newcastle disease (NCD) bij pluimvee in 2014

Analyses NCD	Aantal
Aantal onderzochte beslagen	285
Aantal geteste stalen	12.215
Aantal onderzoeken	12.215
Aantal dierenartsen	40

Tabel 4: Aantal analyses per motief voor Newcastle disease (NCD) bij pluimvee in 2014

Motief	HI	PCR (CODA)	Totaal
Diagnostiek	12.197	0	12.197
Verhoogde waakzaamheid AI/NCD	4	14	18
Totaal	12.201	14	12.215

Tabel 5: Resultaten HI-analyses voor Newcastle disease (NCD) bij pluimvee in 2014. De titers zijn de individuele staaltiters (geen gemiddelde titers).

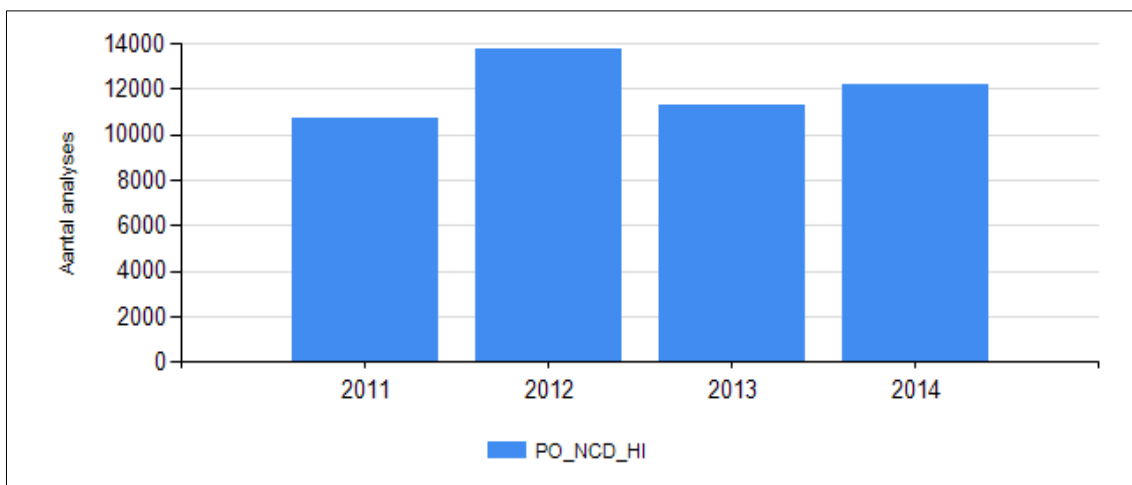
Resultaat	HI As					
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet interpreteerbaar	11	0,1	0	0,0	12	0,0
Titer 1	159	2,0	73	2,8	697	43,4
Titer 2	118	1,5	22	0,8	126	7,9
Titer 3	262	3,3	32	1,2	129	8,0
Titer 4	395	5,0	37	1,4	144	9,0
Titer 5	525	6,6	58	2,2	151	9,4
Titer 6	634	8,0	70	2,7	147	9,2
Titer 7	899	11,3	156	5,9	97	6,0
Titer 8	1180	14,8	226	8,6	81	5,0
Titer 9	1414	17,8	377	14,3	13	0,8
Titer 10	1175	14,8	467	17,7	3	0,2
Titer 11	605	7,6	391	14,8	4	0,2
Titer 12	581	7,3	729	27,6	1	0,1
Totaal	7958	100	2638	100	1605	100

De antistoftiter verkregen na vaccinatie is afhankelijk van onder andere het gebruikte vaccin, de vaccinatiemethode en het tijdstip van bloedstaalname na de vaccinatie. Deze informatie is niet gekend bij DGZ waardoor interpretatie van de NCD-titers en een trendobservatie van de gemiddelde titers per jaar niet mogelijk is.

Twee van de PCR-testen hadden een positief resultaat. In beide gevallen ging het om gebruikspluimvee type vlees. In één geval toonde de virusisolatie een lentogene stam (vaccinstam) aan, in het andere geval was de virusisolatie negatief. Ook bij de PCR-test is het aantal positieve gevallen per jaar beperkt zodat een trendobservatie niet mogelijk is.

4.1.2. Trendobservatie

Figuur 1: Evolutie aantal HI-analyses voor Newcastle disease (NCD) bij pluimvee per jaar

4.2. Aviaire influenza

4.2.1. Datacollectie

Tabel 6: Overzicht analyses voor aviaire influenza (AI) bij pluimvee in 2014

Analyses AI	Aantal
Aantal onderzochte beslagen	203
Aantal geteste stalen	12.778
Aantal onderzoeken	12.818
Aantal dierenartsen	34

Tabel 7: Aantal analyses per motief voor aviaire influenza bij pluimvee in 2014

Motief	AGP As (serum)	ELISA As (serum)	PCR (CODA)	Totaal
Diagnostiek	5114	7422	1	12.537
Screening aviaire influenza autopsie	0	0	1	1
Verhoogde waakzaamheid AI/NCD	0	0	280	280
Totaal	5114	7422	282	12.818

Tabel 8: Resultaten serologische testen voor aviaire influenza bij pluimvee in 2014

Resultaat	AGP As (serum)						ELISA As (serum)					
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees		Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Negatief	2838	100,0	2236	100,0	40	100,0	6983	99,8	411	100,0	16	100,0
Positief	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12*	0,2	0	0,0	0	0,0
Totaal	2838	100	2236	100	40	100	6995	100	411	100	16	100

*: Deze stalen waren negatief bij bevestigingsonderzoek door het CODA.

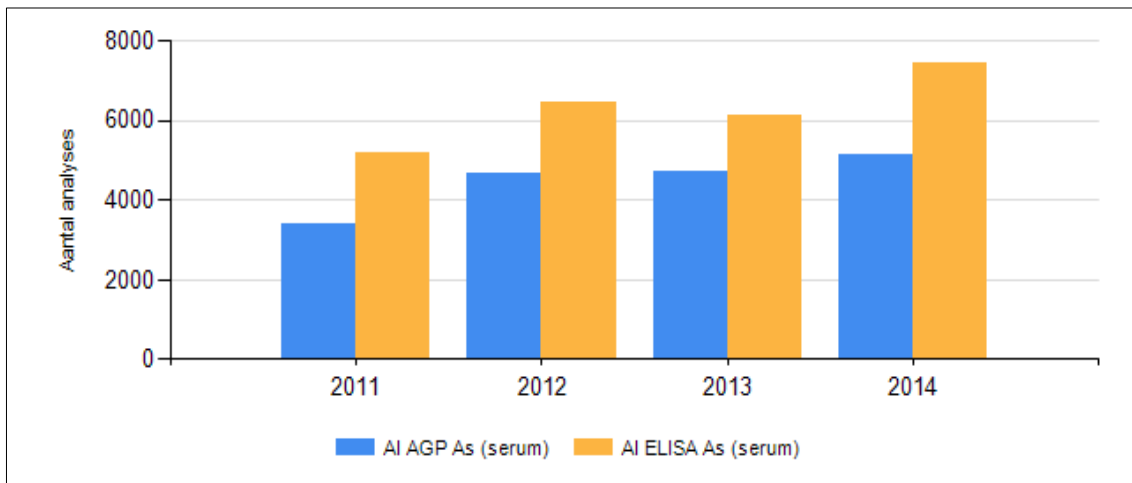
Tabel 9: Resultaten PCR-test voor aviaire influenza bij pluimvee in 2014

Resultaat	PCR (CODA)							
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees		Hobby	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Negatief	25	48,1	26	49,1	110	64,0	5	100,0
Positief	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ongeldig resultaat*	27	51,9	27	50,9	62	36,0	0	0,0
Totaal	52	100	53	100	172	100	5	100

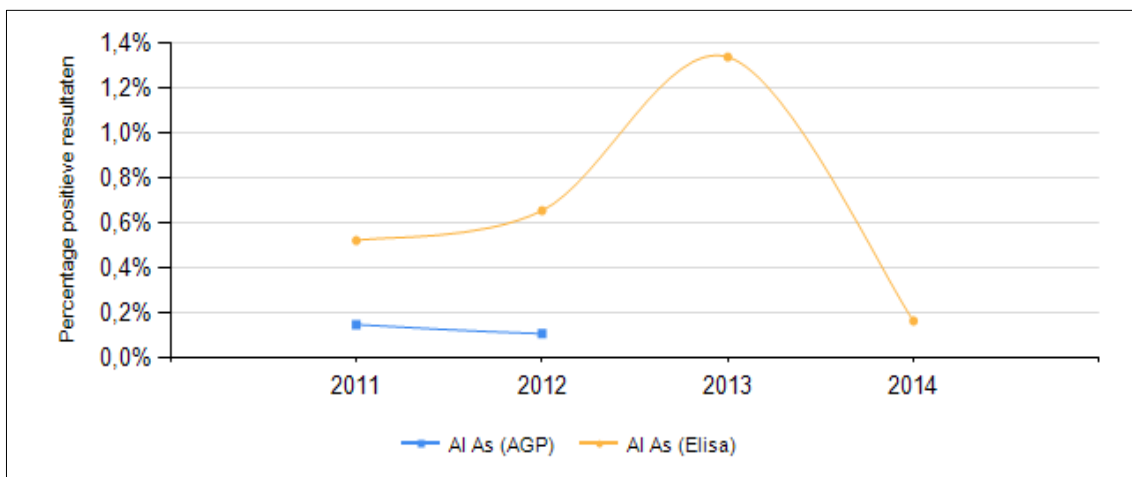
*: Geen analyse uitgevoerd wegens onvoldoende staalkwaliteit (41,1% van de stalen).

4.2.2. Trendobservatie

Figuur 2: Evolutie aantal analyses voor Aviaire influenza (AI) bij pluimvee per jaar

Figuur 3: Evolutie percentage positieve* analyses voor Aviaire influenza (AI) bij pluimvee per jaar

*: AI deze stalen hadden een negatief bevestigingsonderzoek.

In november 2014 hadden verschillende Europese landen te kampen met haarden van hoogpathogene aviaire influenza. Sinds die periode onderzocht DGZ een veel hoger aantal trachea- en cloacaswabs met PCR op AI ten opzichte van de rest van het jaar.

4.3. Mycoplasma gallisepticum

4.3.1. Datacollectie

Tabel 10: Overzicht analyses voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee in 2014

Analyses MG	Aantal
Aantal onderzochte beslagen	260
Aantal geteste stalen	101.164
Aantal onderzoeken	103.221
Aantal dierenartsen	37

Tabel 11: Aantal analyses per motief voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee in 2014

Motief	MG (PCR)	MG-MS (PCR)	MG (Agglutinatie)	MG (ELISA)	MG (ELISA) (CODA)	Totaal
Diagnostiek	641	251	16.707	123	1351	19.041
Opvolging	0	0	83.472	0	676	84.148
Totaal	641	251	100.179	123	2027	103.221

Tabel 12: Resultaten agglutinatietesten Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee in 2014

Resultaat	MG (agglutinatie)					
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Negatief	93.066	97,9	4846	99,0	245	100,0
Positief	1973	2,1	49	1,0	0	0,0
Totaal	95.039	100	4895	100	245	100

Tabel 13: Resultaten ELISA-testen voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee in 2014

Resultaat	MG (ELISA)						MG (ELISA) (CODA)					
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees		Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Negatief	14	100,0	36	51,4	34	87,2	1673	84,9	48	98,0	5	100,0
Positief	0	0,0	27	38,6	3	7,7	216	11,0	1	2,0	0	0
Sus	0	0,0	7	10,0	2	5,1	0	0,0	0	0,0	0	0
Twijfelachtig	0	0,0	0	0,0	0	0,0	81	4,1	0	0,0	0	0
Totaal	14	100	70	100	39	100	1970*	100	49	100	5	100

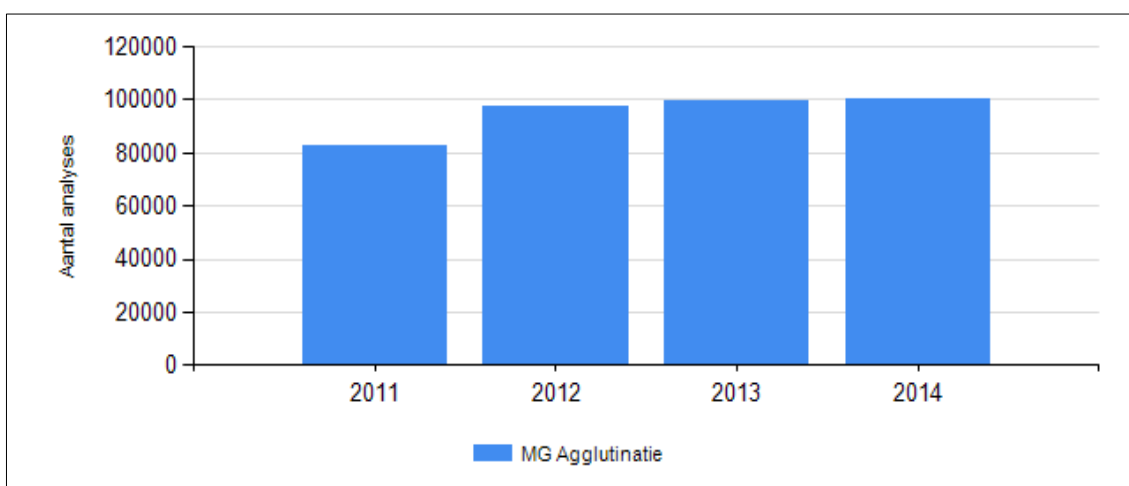
*: 3 stalen bevatten onvoldoende materiaal voor analyse

Tabel 14: Resultaten PCR analyses voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee in 2014

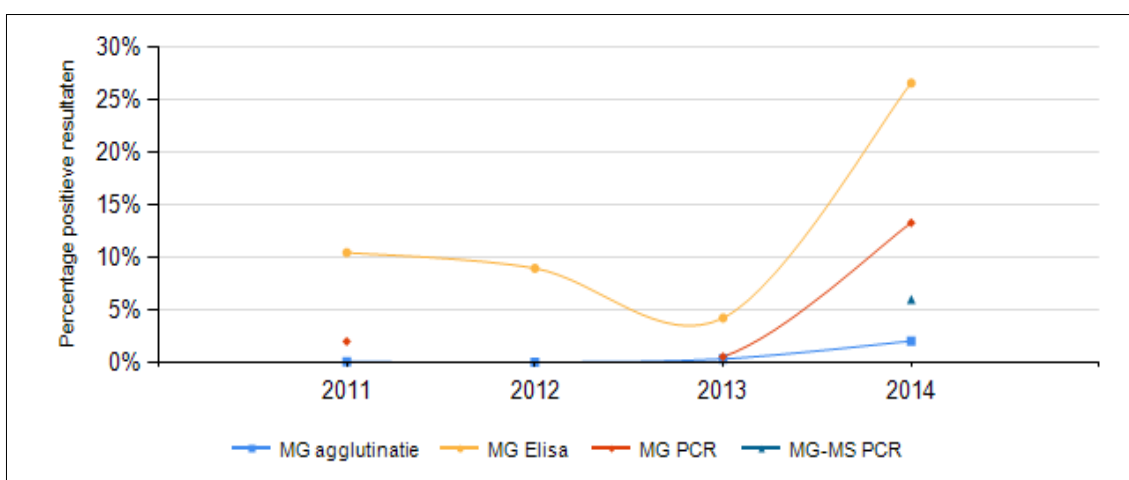
Resultaat	Fokpluimvee				Gebruik-leg				Gebruik-vlees			
	MG (PCR)		MG-MS (PCR)		MG (PCR)		MG-MS (PCR)		MG (PCR)		MG-MS (PCR)	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
MG- / MS-	nvt	nvt	158	67,8	nvt	nvt	0	0,0	nvt	nvt	12	85,7
MG- / MS+	nvt	nvt	61	26,2	nvt	nvt	4	100,0	nvt	nvt	1	7,1
MG+ / MS-	nvt	nvt	11	4,7	nvt	nvt	0	0,0	nvt	nvt	1	7,1
MG+ / MS+	nvt	nvt	3	1,3	nvt	nvt	0	0,0	nvt	nvt	0	0,0
Negatief	554	86,7	nvt	nvt	0	0,0	nvt	nvt	2	100,0	nvt	nvt
Positief	85	13,3	nvt	nvt	0	0,0	nvt	nvt	0	0	nvt	nvt
Totaal	639	100	233	100	0	0	4	100	2	100	14	100

4.3.2. Trendobservatie

Figuur 4: Evolutie aantal agglutinatietesten voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee per jaar

Figuur 5: Evolutie percentage positieve analyses voor Mycoplasma gallisepticum (MG) bij pluimvee per jaar

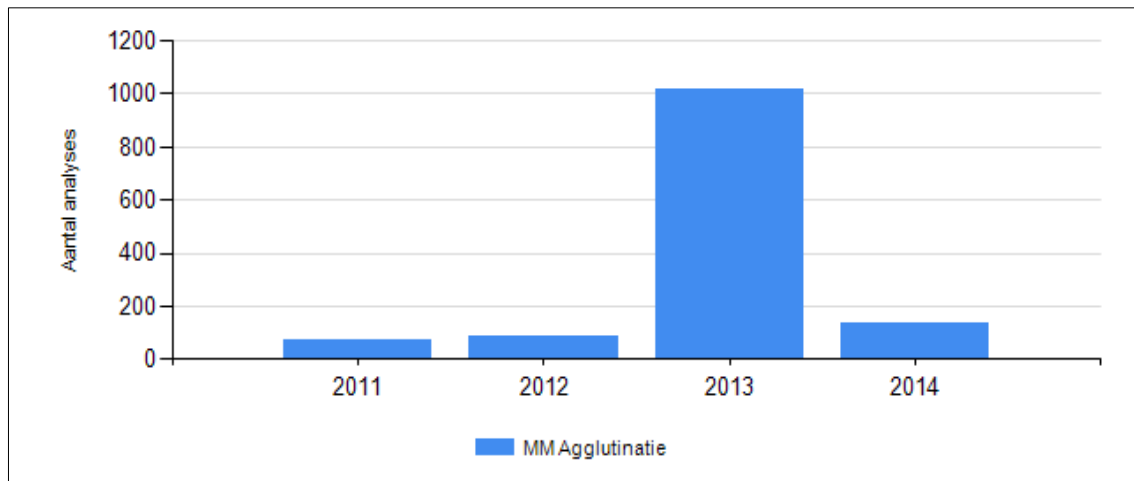
De diverse uitbraken van CRD tijdens 2014 in Vlaanderen zijn duidelijk zichtbaar in bovenstaande figuur.

4.4. Mycoplasma meleagridis

4.4.1. Datacollectie en trendobservatie

In België is slechts één fokkalkoenenbedrijf geregistreerd. In 2014 onderzocht DGZ van dit bedrijf 134 stalen op Mycoplasma meleagridis in het kader van het officieel bestrijdingsprogramma (snelle plaatagglutinatie). Vier stalen testten positief.

Figuur 6: Evolutie aantal agglutinatie testen voor Mycoplasma meleagridis (MM) bij kalkoenen per jaar

In 2013 nam DGZ een groot aantal stalen in het kader van een project van het CODA rond prevalentie en epidemiologie van Mycoplasma gallisepticum en Mycoplasma meleagridis stammen bij pluimvee.

4.5. Mycoplasma synoviae

4.5.1. Datacollectie

Tabel 15: Overzicht analyses voor Mycoplasma synoviae (MS) bij pluimvee in 2014

Analyses MS	Aantal
Aantal onderzochte beslagen	133
Aantal geteste stalen	7951
Aantal onderzoeken	7951
Aantal dierenartsen	24

Tabel 16: Aantal analyses per motief voor Mycoplasma synoviae (MS) bij pluimvee in 2014

Motief	PCR MG-MS	Agglutinatie As	Totaal
Diagnostiek	251	7700	7951

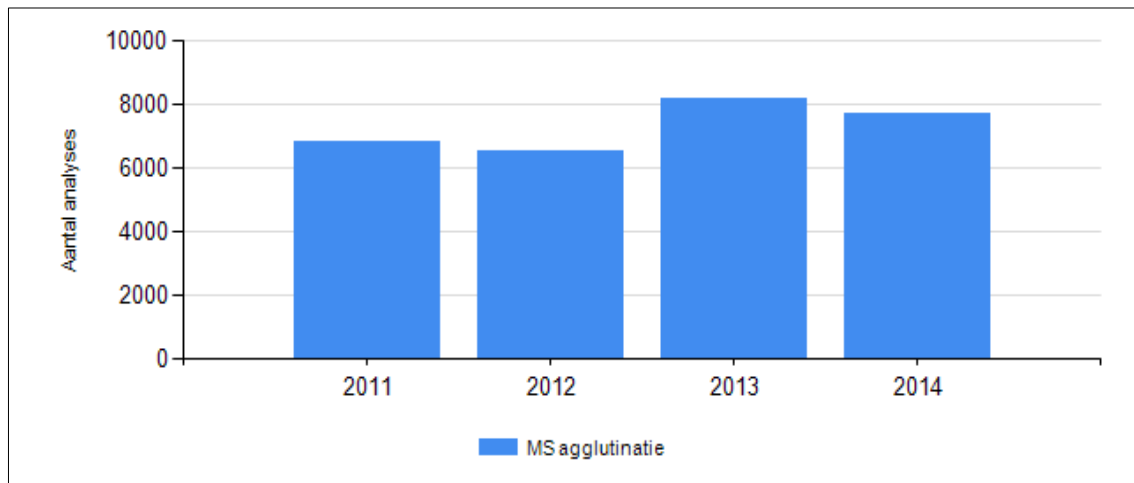
Tabel 17: Resultaten agglutinatie test voor Mycoplasma synoviae (MS) bij pluimvee in 2014

Resultaat	Agglutinatie As					
	Fokpluimvee		Gebruik-leg		Gebruik-vlees	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Negatief	6789	96,3	198	86,5	394	93,8
Niet interpreteerbaar	11	0,1	0	0,0	0	0,0
Positief	251	3,6	31	13,5	26	6,2
Totaal	7051	100	229	100	420	100

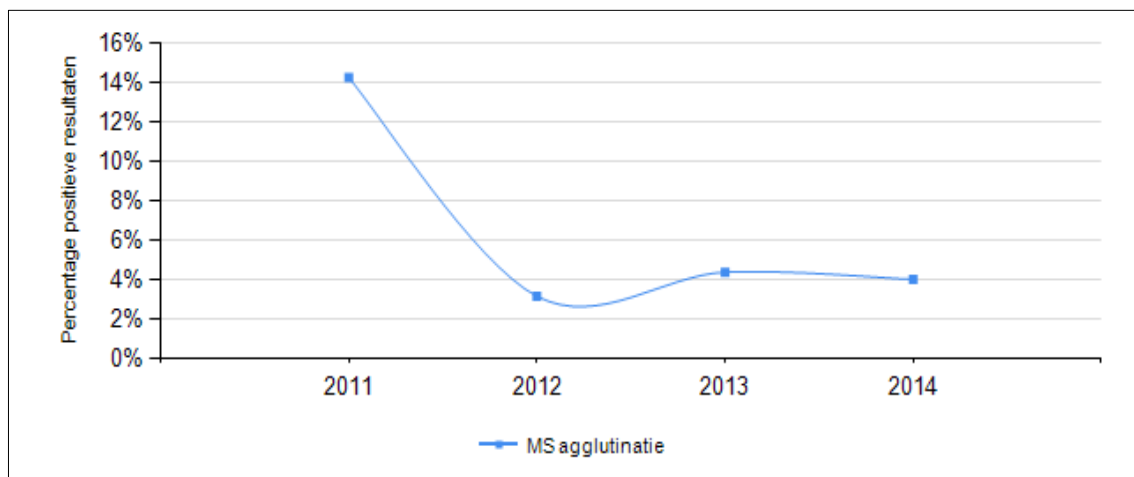
Voor de resultaten van de PCR-test op Mycoplasma synoviae verwijzen we naar Tabel 14 (resultaten gecombineerde PCR-test op MS en Mycoplasma gallisepticum).

4.5.2. Trendobservatie

Figuur 7: Evolutie aantal agglutinatietesten voor Mycoplasma synoviae (MS) bij pluimvee per jaar

Figuur 8: Evolutie percentage positieve analyses voor Mycoplasma synoviae (MS) bij pluimvee per jaar

4.6. Broeierij-hygiëne

4.6.1. Datacollectie

DGZ bezoekt de broeierijen elk kwartaal voor een hygiënecontrole. Deze controle gebeurt onaangekondigd op een dag dat er geen uitkipping is en steeds als de broeierij actief is. Seizoensbroeierijen worden om deze reden enkel gedurende een bepaalde periode van het jaar bemonsterd.

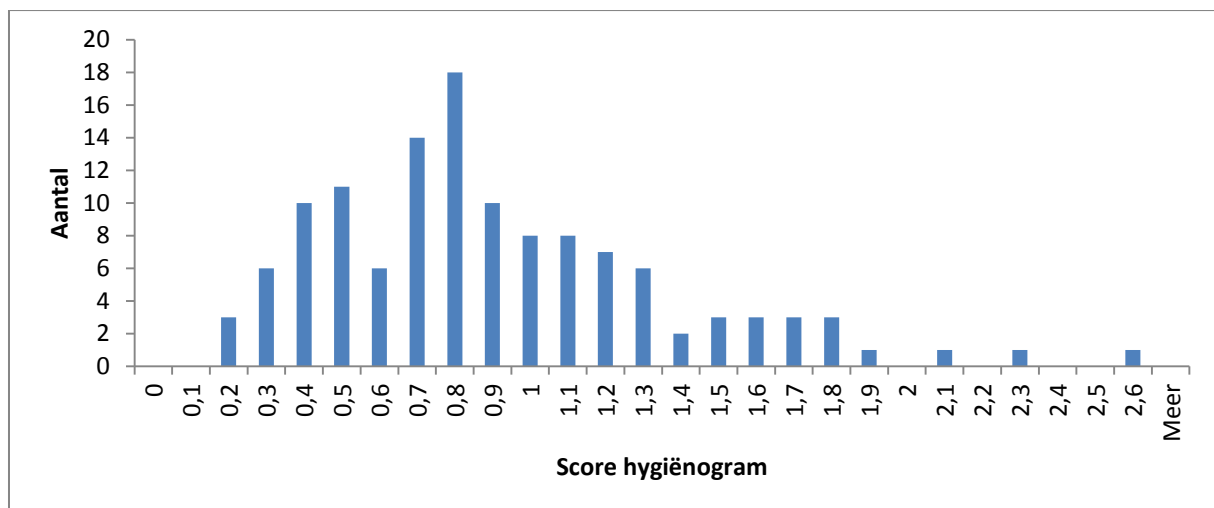
Tabel 18: Overzicht hygiënecontroles broeierijen in 2014

Hygiënecontroles broeierijen	Aantal
Aantal onderzochte broeierijen	27
Aantal dossiers	125
Aantal dierenartsen	8

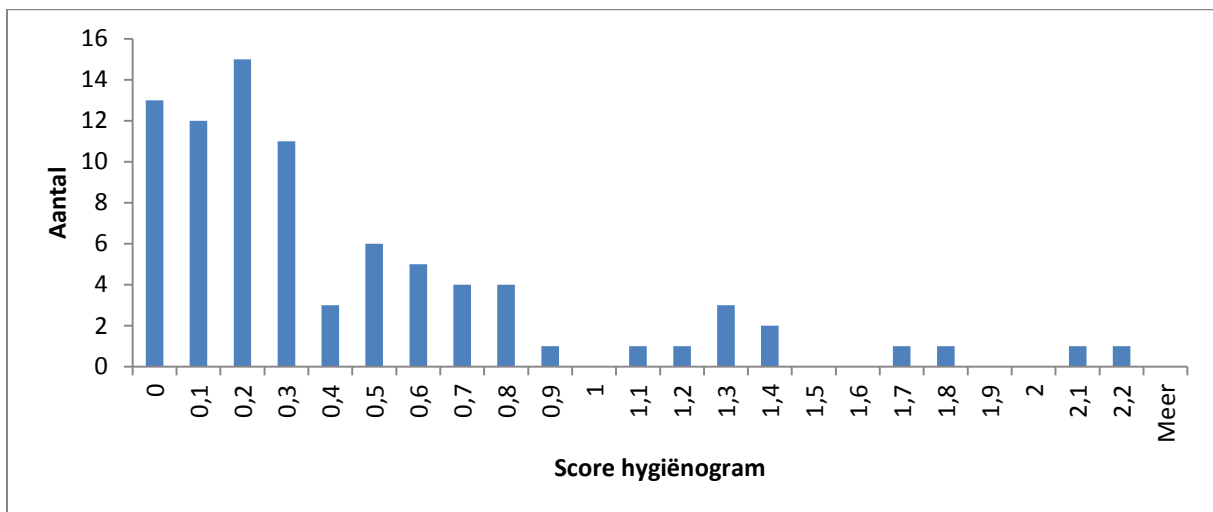
Voor de beoordeling van de gemiddelde broeierijscore worden zowel voor het totaal kiemgetal als voor het schimmelgetal onderstaande normen gehanteerd:

- score 0 en $\leq 1,0$: uitstekend
- score $> 1,0$ en $\leq 2,0$ goed
- score $> 2,0$ en $\leq 2,5$: redelijk
- score $> 2,5$ en $< 3,0$: matig
- score $\geq 3,0$: onvoldoende

Figuur 9: Overzicht gemiddelde score kiemgetal bij broeierijhygiënecontrole in 2014

Figuur 10: Overzicht gemiddelde score schimmelgetal bij broeierijhygiënecontrole in 2014

4.6.2. Trendobservatie

Figuur 11: Evolutie gemiddelde score kiemgetal en schimmelgetal bij broeierijhygiënecontrole per jaar

